

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 150 Lel
Félévre . . . 75 .
Negyedévre . . . 40 .
Egyes szám ára 3 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DEVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a
lapszemélyi részét illető min-
den közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és bir-
tetések küldendők.

Feladó szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Uj törvényt az üzletbérek tárgyában!

Az 1924 évi és ma is érvényben lévő lakbérleti törvény értelmében az 1925 május 6-ig lejáráó lakbérszerződések 1927 évi május hó 6-ig meghosszabbíthatnak. Az üzletre vonatkozó szerződések azonban nem s így azok f. évi május 6-ával a törvény intézkedései alól felszabadulnak, visszaállítván az általános magánjog.

A kereskedők nagyrészenek a háztulajdonosok — élve a törvény eme rendelkezésével — felmondtak f. évi május 6-ára. S tekintettel arra, hogy a május 6-ika már nagyon közeleg, a kereskedők mindent megmozgattak és megmozgatnak, hogy a törvény eme rendelkezését a miniszterrel megmászassák.

Eddig még eredményt nem értek el, mert az ugynevezett Vadul Comercialt a miniszter nem akarja törvénybe iktatni.

Jelen esetben tehát a dolog úgy áll, hogy azok a kereskedők, akik az elmúlt egy évi határidőn belül elmulasztották a háztulajdonossal üzletbérletüket rendezni, az uccára kerülnek. A törvény jogot ad erre a háztulajdonosoknak.

Kissé furcsa azonban, hogy a törvény

a magánlakásokra vonatkozó szerződések hatályát 1927 május 6-ig meghosszabbítja s az üzletekre vonatkozó szerződéseket pedig csak 1925 május 6-ig. Nem a törvényt kívánjuk ezzel bírálni, hiszen az egy kissé késő is volna, csak rá akarunk mutatni arra, hogy *itt egy eddig nem létező jogszabály életbeléptetése válik szükségessé.* E jogszabály a kereskedő vagy iparos üzlethelyiségének használati jogáról szólna és megvédeni igyekezne azt. Éppen ezért a törvény nem a kereskedőkön kellett volna, hogy kezdje, hanem éppen azon kellett volna, hogy végezze a bérleteknek a külön törvények alóli felszabadítását.

Az új jogszabály megalkotása nem tisztán a kereskedők érdeke, hanem közérdek s így nem tudunk igazat adni Marzescu igazságügyminiszternek, aki a kereskedők üzletbérszerződési ügyét magánügynek s magánügyeknek deklarálta. Nem magánügy, ha eddig sohase is lett volna lakástörvény, de így, hogy volt, még inkább közügy. Nevezetesen az existencia megvédés a köznek a dolga. Már pedig az üzleti bérszerződés a kereskedőnek existencia kérdése.

A kereskedő éjet nappallá tesz, hogy üzletét felvirágoztassa. *S az üzlet helyhez*

van kötve, ez tehát neki üzleti tőkéje s így az ott töltött évekkel a kereskedő jogot szerez magának még a háztulajdonossal szemben is. Olyan tekintetben t. i., hogy a tulajdonos indokolatlanul nem dobhatja ki onnan és bosszúból vagy kipurási célból nem srófolhatja fel a bértulmagasra, hanem csak a viszonyoknak megfelelő bért kérhet a kereskedőtől. Kitenni tehát, illetve felmondani csak abban az esetben lehet, ha a tulajdonos kívánja felhasználni a helyiséget vagy tényleg több bért ajánlanak, illetve ténylegesen fizetnek is neki.

Hozzanak tehát egy új törvényt, amely ne szolgálja sem a kereskedők, sem a háztulajdonosok érdekét, hanem mindkét felet kölcsönösen az emberiségre kényserítse. Mondja ki a törvény, hogy:

az 1925 évi január 1-ig egyfolytában legalább öt éven át bérelt üzlethelyiség bérlőjének biztosítja a továbbra is ottmaradás jogát. A háztulajdonosnak csak abban az esetben van joga a szerződés meghosszabbítását megtagadni, ha a saját és rokonai (itt precizirozni kell, hogy oldal-, le- és felmenő rokonok hányadiziglen) céljára akarja a helyiséget felhasználni vagy, ha több bért ajánlanak

Vasárnapi levél.

A nemzetek kulturális életének megalapozói, irányítói mindenkor azok írói voltak. Le-leszálltak úgy az egyesek, valamint a nagyobb tömegek lelkiéletének titkos rejtekeibe és vágyait, kívánságait felkutatva, átformáló erejükkel fogva egy tisztultabb, de mindenesetre megfelelőbb formában mutatták be azokat.

Elvitathatatlan, hogy a kultúra ősforrása maga az emberi lélek. A benne vajudó teremő erő és az alkotni akarásnak egyre fokozódó láza — a szépek, a jónak, a nemesnek és a fenségesnek minél művészebb formában való megnyilvánulásában igyekszik kifejezésre jutni és oda törekszik, hogy tudását a más népekkel való lelki egybeolvadása által tgye mindannyiunk közkinésévé; ami viszont az emberiség egyetemes kulturáját van hivatva megalapozni.

Tény, hogy a teremő láztól dagadó lelkifolyamat hullámainak kisebb-nagyobb mértékben történő kicsapódásai vetették meg az egyes népek kulturájának az alapját, s hogy a huszadik század kulturája is szüntelen szellemi lerétegződésnek köszönhető alapját s hogy egy méreteiben eddig el se képzelhetett világégésnek kellett jönnie, hogy azt minden eresztékében megroppantva, teljes elpusztulással fenyegetse meg.

Az ezen mindeneket felforgató vihar hatalmas szárnycsapásai Erdélyt az anyaországról leszakítva, egy idegen nyelvterület kis szigetjeként dobták ki, hol mindenekelőtt kulturájának megmaradt foszlányait kellett egybegyűjtenie, hogy azt meg-meglobogtatva, hirdethesse: Ime, élünk!

A szellemi életet ért ezen katasztrófális állapotokból folyólag, törvénytörőleg kellett következnie, hogy az alkotni vágyó lélek intenzívebb lendülettel fogjon rombadólt templomának felépítéséhez. Mert

mindenekre kiható kegyetlensége arról is gondoskodott, hogy a vizözön történetét ne csak a bibliából ismerjük meg.

Az erdélyi magyar irodalomnak is egy ilyen vizözön utáni állapotokból kellett új életre kelnie. És a kezdetben tétlenségre kárhóztatott, de a romok alatt is parázként izzó lélek végre is megtalálta azt az utat, amelyen a multat a jelennel szorossá fűzve, jogos reménnyel indulhatott meg jövőjét megalapozni. Az egyre-másra keletkező szépirodalmi folyóiratok, de a napi és hetilapok hasábjain is, ifjú lelkesedéssel lángolt fel az újból tevékenységhez jutott lélek s kifogyhatatlan dihirambokban, csengő-bongó rimekben adott kifejezést annak az örök igazságnak, hogy amely népnek küldetése van, annak élete is végtelen.

S mi élünk. Megmentett kulturánknak azonban nem hangos, nem hivalkodó fitogtatóival, hanem értékünk ismeretéből folyólag, szerényen, de annál többet munkálkodva annak az utnak a kiépítésében, mely a kulturának újból arra a magaslatára kell, hogy felemeljen, ahonnan a romból multat, a meg nem értő jelent, fájdalomt és szenvedést feledve: minden energiánkat oda irányítjuk, hogy elsősorban azzal a nyelvterülettel olvadjunk eggyé, amely körébe lettünk ékelve, hogy aztán a négyfelé szakadt magyarságot összekötő szellemi kapcsolat minél szorosabbátétele mellett együttes erővel emelhesünk hidat a többi népekkel való együttműködés lehetőségének is.

Nem a hir, nem a dicsőség utáni vágy ösztönöz bennünket annak a megteremni akarásában, hanem a szívünkben rejlő, szavakban és tettekben is minduntalan megnyilvánuló kulturánk, mely mintegy kényszerít, hogy legyünk állandó hadserege annak az örök ideálnak, mely előtt mindannyiunknak fejet kell hajtánunk, mert egyedüli célja: a mindannyi-

unk kulturájából születendő egyetemes emberi boldogság.

De mit ér egy nyelvtörédéki csoport minden küldetése, minden fáradhatatlan ténykedése, lelkesedése, ha maga körül égig emelt falakat lát, melyeknek az a rendeltetése, hogy életerőnköt guzsba kötve, lehetetlenné tegye még azt is, hogy bár elszakadt testvéreinkkel verhessük fel az érintkezés fonálát.

Ha a tűz nem nyer tápot, lassan-lassan végsőt lobban s nemsokára csak hamu jelzi annak egykori létét.

A világháboru eléggé meggyőzhetett bennünket arról, hogy az eddig fenn hirdetett kultúra nem volt egyéb, mint a különböző népek egymás iránti gyűlöletének lángtengerében megacélozott gyilkoló fegyverek minél rettenetesebbé tétele. Mert kultúra-e az, mikor ugynevezett kulturnépek gyilkolják egymást? Kultúra-e az, ha a világégésből megmenekülteket örökös szenvedésre kárhóztatják? Kultúra-e az, ha a más nyelvének csengése a gyűlölet lángját szítja bennünk? . . . Nem! Az igazi kultúra az emberi szivekben van. Az igazi kultúra az emberiség sziv megnyilvánulása adhat biztos fogalmat. Nem a tudomány, nem a művészet, hanem egyesegyedül: a sziv, melynek intőszavát, ha meghallgatjuk, rájövünk, hogy mi: e földön élő emberek, mindannyian testvérek vagyunk és nem vadállatok, kiknek az a hivatása, hogy egymást felfalják.

Bontcsuk le a válaszfalakat! Hadd szélesedjenek a terek a végtelenségig, hol csak emberek laknak. Csengjen a szó, zengjen a dal korlát nélküli határon keresztül; és ragadjuk ki az eszmék forrongó kráteréből azt az egyet, mely az emberek boldogításáért fogantatott, hogy végre-valahára úgy élhessünk, mint emberek.

Kosztolánszky István.

érte. De szigoruan büntesse azt a tulajdonost, aki ilyen esetet csak ürügyül használ fel s ténylegesen kevesebért adja ki másnak. Becsület-sértés vagy összeférhetetlenség esetén, amit minden egyes esetben legalább az egyik fél kérelmére a bíróság állapít meg, egyik fél sem köteles a szerződést meghosszabbítani. A kereskedő csak abban az esetben tagadhatja meg a szerződés meghosszabbítását, ha hitelesen beigazolja, hogy máshol kevesebb bért fog fizetni vagy üzletével felhagy. Turpis causa ebben az esetben is szigoruan büntetettik.

Egy ilyen értelmű törvényt kell hoznia a törvényhozásnak, mert másképpen a dolgot nem lehet megoldani. A törvény alóli felszabadításnak esetleg hat hónappal való kitolásával igazán semmit se segítenek. Egy ilyen értelmű törvény pedig Kolombus tojása.

Néhány szó Bicsérdy tanairól.

„Életművészet” című könyvének elolvasása után. Felhívás mindenkihez.

Napjainkban nemcsak gazdasági, politikai és társadalmi életünk jutott nehéz problémák elé, hanem a táplálkozás kérdése is. Ugy ahogy a többi téren felülvizsgálatra kerültek a régi szabályok és felfogások s úgy, ahogy azokat nap-nap után kénytelenek vagyunk megváltoztatni, úgy lép előtérbe az életmód reformja, a táplálkozás megváltoztatásának a kérdése is. Az emberi természetben jókora konzervatívizmus lakik s így nem csoda, ha legnagyobb része ellenszegül az új tanoknak s fitymálva nézi azokat, akik e tanokat hirdetik s azok érdekében sikraszállanak.

Pedig vitathatatlan, hogy a megszokott táplálkozás mellett energiánkat nem tudjuk teljes egészében kifejteni. S aki egyszer már meggyőződött erről, nem haladhat el gondolkodás nélkül Bicsérdy Béla tanai mellett, hacsak nem akar saját maga ellen véteni.

Bicsérdynek eddig két könyve jelent meg: „Életművészet” és „A halál legyőzése” című könyvei.

Végeredményben a két könyv ugyanazt tartalmazza csekély eltéréssel. E cikkünkben az „Életművészet” c. könyvében hirdetett tanokról, illetve táplálkozási reformról mondunk el egyet-mást, egyik olvasónk felkérésére.

Szigoruan elhatároljuk azt, amit az orvosi tudomány is elfogad belőle és azt, ami még nem biztos eredmény s külön írjuk meg azt, hogy mit hiszünk ezek után. Tesszük ezt azért, hogy bárki is eligazódhassék rajta és szabadon választhassa meg ezután követendő táplálkozási módját.

Az orvosi tudomány is elismeri, hogy a sok husfogyasztás káros a szervezetre. Különösen este. Azt is elismeri, hogy hus nélkül egész vigan és éppennyolyan munkabírással meg lehet élni. Ez nem is új dolog, hiszen vegetáriánusok már régtől fogva vannak. Vegetáriánus volt pld. Tolstoj Leó, Wagner Richárd, Leonardo dn Vinci a régiek közül, a mostan élő nagy emberek közül Gerhardt Hauptmann a nagy német drámaíró, Maurice Maeterlinck, belga költő s még valószínűleg sokan, akik mind elitáltak és szükségtelennek tartották a husevést. Legújabbán rájött az orvosi tudomány is, hogy a déli sokevés ártalmas és in-

kább a nap nyugvó szakában kell többet ennünk, amikor a szervezet nyugodni tér. A friss levegőt és egészséges lakást már régen prédikálja az orvosi kar. E téren tehát nem újítás a reform élet-mód, amely szerint lehetőleg mindig friss levegőn tartózkodjunk s lehetőleg nyitott ablak mellett aludjunk. Lehet, hogy az orvosok még nem ismerik el, de feltétlenül igaz az, hogy legalább háromszor annyit eszünk, mint amennyire a szervezetnek szüksége van. Ez se új dolog, mert az orvosok szerint akkor kell félbeszakítani az evést, amikor a legjobban esik. Bicsérdy is azt mondja, hogy akkor hagyjuk félbe, amikor érezzük, hogy még tudnánk enni. Elismeri az orvosi tudomány azt is, hogy sok betegség gyomor-tulterhelésből származik, eltekintve természetesen a fertőző betegségektől.

Tudományosan azonban még nincsen bebizonyítva, hogy a husban nyolcféle méreg van. Az sincs tudományosan beigazolva, hogy ez a nyolcféle méreg hat a szívre és az öregedést is részben ez okozza. Nincs beigazolva, hogy a Bicsérdy-féle erjedési folyamatok, amelyek a mai rendes hus és főttékből álló táplálkozási módszer mellett létrejönnek, olyan bacillusokat termelnek, amelyek az öregedést okozzák, bár Mecsnikoff orosz tudós szintén a bélben keletkező erjedési folyamatoknak tulajdonította az öregedést s hosszú kutatások után összeállított statisztikájával bebizonyította, hogy a tejjel és tejtermékekkel (különösen aludttejjel) élő emberek életkora rendszerint hosszú volt. Ezért ő az aludttejet az élet meghosszabbítójának tartotta, mert ez a beleket mindig tisztán tartja, illetve megöli az erjedés által létrejött bacillusokat. Nincs beigazolva továbbá tudományosan az almának az a nagy tápereje, amit Bicsérdy neki tulajdonít. Nincs beigazolva tudományosan, hogy csak nyers ételekkel meg lehet élni avagy tisztán gyümölcselel.

De Bicsérdynek bizonyítékai vannak, amelyekkel bizonyítja, hogy nyers kosztal sokkal egészségesebbek az emberek, mint a régi táplálkozási módszerrel. A hus elhagyása már régi dolog, s hogy azzal abszolút semmit sem veszít az ember s csak a régi szokáshoz való görcsös ragaszkodás és az étkezési élvezet megtartása az, ami a husevés elhagyásában a mai embereket meggátolja. Konkrét példái vannak a tiszta gyümölcsevésnek, amellyel az egészséget a legtöbb sikerrel lehet fenntartani. A koplalás gyógyító erejét is példákkal bizonyítja, jóllehet ez egyénenként változó, éppoly, mint ahogy az étel mennyisége is. A tudomány még nem ismeri el a koplalás gyógyító hatását, bár, ha betegek vagyunk, maga a természet nem kívánja a táplálékot, mivel nincsen étvágyunk. E módszerre tehát szintén a természet vezette rá Bicsérdyt, mint, ahogy mindenben a természetességet hirdeti.

Ezek után tehát a legcsekélyebb aggály nélkül bárki elhagyhatja a husevést. Semmi baja sem lesz, sőt jobban fogja érezni magát. A husevésnek a szívre való káros hatását saját magamon tapasztaltam s így szívujajásoknak és gyengeszívűeknek feltétlenül ajánlom. Nyerskosztal is meg lehet élni, ezt is mindenki megpróbálhatja. Természetesen a sok évés minden módszert elront, tehát fokozott mértékben kell figyelni a mértékletességre. Bicsérdy szerint az ő módszerének, a nyerskosztalnak, betartása által a szervezet semmi hátrányt sem szenved és attól semmiféle betegséget nem kap. Ezt biztosan garantálja. Ugyiszintén a több erő is.

Könyvének teológiai és más részére nem térek ki, mert az nem tartozik szorosán a táp-

lálkozásra és sokszor bizony nagyon zavarosan beszél. Ebből a szempontból azonban könyve nem is lényeges.

A közönség mindig feltétlenül biztos dolgot akar tudni. Ezért kérdezősködik egy olvasónk és ezért nem tudja a közönség legnagyobb része, hogy tulajdonképpen most mit is cselekedjen. Térjen rá az új életmódra vagy maradjon minden a régiben?

Brassóban öt orvos tanácsára betiltották előadását, mivel azt mondták, hogy az általa hirdetett eszmék károsak az egészségre. Nem vagyok orvos, de mindenkit biztosíthatok afelől, hogy az ő módszerétől semmiféle betegséget nem kaphat az ember. Ha az orvosok nem hiszik, bizonyítsák be az ellenkezőjét. Mert a bizonyítékok előtt a belátó és haladni akaró emberiségnek mégis csak meg kell hajolnia.

Az életnek évszázadokra való meghosszabbítását igaz dolognak nem lehet tartani. Az örök életet pedig szintén nem. De, hiszen a lényege nem is ez, hanem az, hogy az ember testi egészségét őrizze meg, mivel így lelki egészségének is a birtokában marad. S talán nem vejjük el nagyon a súlykot, ha azt állítjuk, hogy a táplálkozási módszer megváltoztatásával az európai népek gazdasági, politikai, társadalmi és kulturhelyzele is meg fog változni s a nyugati kultúrát talán ez fogja kihuzni abból a kátyuból, ahová a világháboru döntötte.

Végül pedig nem a magam véleményének alátámasztásául, de azért, hogy más felfogást is napvilágra hozzak, ide iktatom Cseh Andornak, a világi katolikus papnak, az esperanto világszövetség titkárának véleményét, aki Bicsérdy könyveiről a következőket mondotta. E nyilatkozat leközlésére nem vagyok ugyan felhatalmazva, de a közönség érdekében feljogosítottan érzem magamat erre. Cseh Andor Bicsérdyről ezeket mondotta:

— Könyvét kétszer olvastam. Egyszer, mint érdeklődő, másodszor, mint teológus. Tény, hogy sok mindent összeír, ami nem állja meg a helyét, de amit a táplálkozásról mond, az feltétlenül igaz. Ezt saját magamon tapasztalom. Hová jutna az ember, ha a test összes kívánságainak mindig eleget tenne? Jelszavam: mindig éhesnek lenni.

Tehát nem kell kicsinyeskedni, hanem tördődni kell a reform-életmóddal. Minden hozzáértőnek pedig az legyen a legfőbb kötelessége, hogy a tiszta igazságot igyekezzen napvilágra hozni.

Mert egészséges testben lakhatik csak egészséges lélek.

Felkérjük mindazokat, akik a reform-életmód mellett vagy ellen konkrét példákat tudnak felhozni, hogy azt mielőbb közöljék szerkesztőségünkkel. E példákat, ha a valóságnak mindenben megfelelnek, akár mellette, akár ellene szóljanak, leközljük, hogy a nagyközönség annál világosabban lásson ebben a nagyfontosságú kérdésben.

Kovács Károly.

— Fölvívás. A szászvárosi ref. Kun-kollégium volt tanítványai husvét másodnapján „Vén diákok estélyét” és általános „Diáktalálkozó”-t rendeznek. Fölkértenek a Kun-kollégium volt növendékei, hogy úgy saját, mint volt iskola-társaik, itt járt növendékeink pontos címét dr. Görög Ferenc igazgató címére (Oráştie—Szászváros, Jud. Hunyadmegye) sürgősen közölni sziveskedjenek.

IRODALOM.

Periszkop.

A havi szemle új típusa. — Szerkesztő Szántó György.

A legszélsőbb modern irodalmi irány erdélyi képviselője a most megjelent havi szemle. Szerkesztőjének neve márka az erdélyi irodalomban. Előbb futurista festő volt, de a háboruban szerezte vaksága irodalmi pályára készítette. Itt megmaradt amaz, ami volt: festőnek. Két nemrégiben kiadott könyve újszerűségével Erdélyszerte feltűnést keltett. Működése bebizonyította, hogy modern festőnek vagy írónak lenni a művészi produktum szempontjából teljesen mindegy.

Lapjával hézagot tölt be az erdélyi irodalomban: megismertetni az új irodalmi és művészeti irányokat, melyeknek az erdélyi közönség, ha nem is ellensége, de közömbös szemlélője; ezek az irányok ezideig világszerte csak igen kevés hívőt tudtak gyűjteni. A közel 30 képpel illusztrált, gyönyörű kiállítású lapot kiváló írók cikkei töltik meg: Szélpál Árpád, dr. Szántó Zsigmond, Földes Sándor, Kassák Lajos és mások írásai, nemkülönben a legszebb és legmodernebb rajzok teszik értékesé a folyóirat első számát. A lapot olvasóink figyelmébe ajánljuk. Egyes szám ára 60 Lei, kapható lapunk kiadóhivatalában. Előfizetési díj félévre 30 Lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad, Piața Catedralui 5.

SPORT.

Jiul A. C.—Sparta Timișoara 3:0 (0:0).

15-én délután folyt le az első barátságos mérkőzés Jiul AC csapata a timișoara Spartá csapatával saját pályáján. Bár hideg téli szél csipte a játékosokat, mégis eredményhez jutott a Jiul csapata. Az első féldőben változó mezőnyjáték volt egy-egy szép kiszökéssel, de ez a Jiul részéről kihasználhatatlan maradt, míg a Sparta részéről a fáradtság s a hosszú ut törődöttsége nem engedte eredményhez jutatni a két csapatot. Így az első féldő 0:0-al végződött. Annál vehemensebb volt a második féldő, amikor is a Jiul összeszedve erejét, alábbhagyva egy kicsit önző játékával, a második percben Szabados I. révén gólt ér el. Majd öt-öt perc múlva Gerő megszaporítja a gólok számát kettővel. Eredmény 3:0 a Jiul javára. Az ellenfél egyenlítani akar, de gorboságuk dacára sem sikerült ez. Bíró: Boldiu Kornél, gyenge volt.

HIREK.

— Tudományos előadások sorozata Déván. F. hó 14-én, szombaton tartotta meg az Astra égisze alatt Teodorescu kolozsvári egyetem tanár előadását Sarmisegetuzáról a városi színházban. A tudományos előadás, amelyet vetített képekkel illusztráltak, mindvégig mélyen mozgott, azonban mégis úgy, hogy a szépszámu és legnagyobbbrészt laikusokból álló közönség is megérthette. Ma, szombaton, f. hó 21-én a Kaszinóban Ghidionescu tart előadást a román kulturelemekről s azok egyesítéséről.

— A dévai Sfatul Negustoresc f. hó 22-én, vasárnap délelőtti 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre ez uton is meghívja a vidéki tagokat. Tárgysorozat: 1. A Vadul Comercial. 2. A vásár- és ünnepnap üzletzárás. 3. A Clujra kiküldött tagok jelentése. 4. Indítványok.

— Katholikus misszió Déván. Mint múlt heti számunkban is megírtuk, városunkban katolikus misszió előadásokat fognak tartani. P. Lukács Mansfréd csiksomlyói filozófiai tanár, ak az előadásokat a katolikus templomban tartani fogja, pénteken délben érkezett városunkban s délután 4 órakor tartotta meg első előadását. Előadást tart még szombaton, vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán reggel 9 órai (ünnepnapon 10) és délután 6 órai kezdettel. Kedden délután fél 7 órakor misszió körmenet lesz, amely az Avram Iancu (Petőfi) uccán, Regina Maria (Kóssuth L.), Domnița Elena és Saguna (Deák F.) uccákon át ismét a templomba fog visszatérni.

— A dévai ipar és kereskedelmi kamara közleménye. A budapesti nemzetközi vásár látogatói a menetdíj és vízumkedvezményt csak az esetbeu kapják meg, ha vásári igazolványuk van. Egy igazolvány díja 150 lei. Kapható a Dévai Iparkamaránál.

— A „Catarina“ térsztagyár f. hó 15-én, vasárnap tartotta közgyűlését. A közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban részletesen fogunk referálni.

— Kínai kereskedők Déván. Érdekes vendégei voltak a napokban városunknak. Két kínai kereskedő járt üzletről-üzletre és portékáikat kínálták eladásra. Apró csecsebecsüket, vázákat, gyűrűket, gyöngysorokat árultak, amelyeknek értéke inkább kínai gyártmányuk, mint valódi becsük volt. A kereskedők egyikét Ling Uie Cungnak hívták és Shangai városból való. Negyedszer van Európában s beszél németül, franciául és olaszul. A sárgabőrűek kínai uttevével utaznak, bár már egyfolytában 4 éve vannak távol hazájuktól.

— Párisi, londoni, bécsi divatlapok, valamint román, magyar, német szépirodalmi újdonságok érkeztek és kaphatók *Laufer Vilmos könyvkereskedésében Déván.*

— Meghalt az éheségtől és a hidegtől. E hó 5-én Vajdahunyad egyik uccáján egy Serbán György nevű nairdorvölgyi illetőségű kéregető összeesett és meghalt. Halálát az éhség és a hideg okozta.

— Felakasztotta magát. F. hó 6-án Vitéz József, hosdái lakos felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észreveiték, már halott volt. Tetének oka krónikus iszákosságából származott családi veszekedések és romlott egészségi állapota.

— Egy piskii váltóőr halála. Piski állomásának március 10-én szolgálatban lévő váltóőreit egy tolatómozdony elütötte és jobb lábát tőből levágta. Egy tartalék mozdollyal azonnal a dévai közkórházba szállították, ahol 12 órai nehéz szenvedés után meghalt.

— Fotóciók, lemezek, filmek, kazetták, kopirramák, vegyszerek, tálak, papírok minden méretben és minőségben olcsó áron kaphatók bármily mennyiségben. Szakfényképezésnek árendemény. A világhírű „Kodak“ gyár papirjai minden alakban és minőségben olcsó áron kaphatók *Laufer Vilmos könyvkereskedésében Déván.*

— Bányagázmérgezés. Marián Demeter aninószai bányamunkás február 27-én metánmérgezésben meghalt.

— Nagyban folynak az előkészületek a f. hó végén megtartandó barátságos összejövetelre, amelyet a dévai reformátusok vigalmi bizottsága rendez a Fehér-Keresztben. A műsor minden egyes száma nagy gondnal lesz összeállítva, úgy, hogy annak nivója előre biztosítva van. A közönség föltétlenül jól fogja magát érezni, hiszen az egész estélynek barátságos jellege lesz, ami a közvetlenséget okvetlenül biztosítja.

— Akinek távollétében minden vagyona elégett. Macavé Simon gyalubábii (Vulkán mellett) lakós múlt hó 27-én reggel tüzet rakott és Vulkánba indult bevásárolni. Távolléte alatt a kályha ajtaja kinyitott, a szén a padlóra esett s a ház meggyuladt. Mire a szomszédok észreveiték, az oltás már lehetetlen volt, a szerencsétlen embernek elégett minden magán és üzleti vagyona, mivel házában egy kis üzlete is volt. A kár annál érzékenyebben érinti a szerencsétlen embert, mivel a ház és üzlet nem volt biztosítva.

— Gyilkolt és azonnal jelentkezett az ügyészségen. Ispár Péter pojánicatómii lakós egy becslésből kifolyólag már régen haragudott Popovics Niculae bíróra. E hó 3-án egy eldugott uton mentek kettesben hazafelé, amikor Ispárban a régi gyűlölet ismét fellobbant s a bírót egy husággal többször fejbeverte, ugyannyira, hogy az pár perc múlva kiszenvedett. Ispár gyilkos tette után haza ment, felpakolozott és bejött Dévára, ahol önként jelentkezett az ügyészségen. Letartóztatták. Az eljárás megindult.

— Hegedük, hegedűhurok és mindennemű hegedűalkatrészek, valamint hegedűiskolák és gyakorlatok igen olcsó áron kaphatók *Laufer Vilmos zeneműkereskedésében Déván.*

— Purimestély. Petrozsényi tudósítónktól: f. hó 10-én tartotta a petrozsényi Barisszia művészestélyét a színészek közreműködésével, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legjobban sikerült.

— Megalakult Petrozsényben a bicsérdisták egyesülete. Petrozsényi tudósítónk írja. Petrozsényben az elmúlt héten alakult meg a bicsérdisták egyesülete. Az új egyesület már eddig 380 tagot számlál.

— Tanítási szünet a petrozsényi iskolában. Petrozsényi tudósítónk jelenti. Az influenza és difteritisz járvány miatt Petrozsény legtöbb iskolájában a múlt héten a tanítás szünetelt.

— Gummi és rézbélyegzők, valamint pecsétnyomók, pecsétcímkék, dombornyomású névjegyek és levélpapírok, ugyszintén réz- és dombornyomású táblákat gyorsan, tartósan, pontosan és jutányosan készít *Laufer Vilmos vezérképviselő Déván.*

— A legújabb modern női kalapok áron alól kaphatók. Klimstein, főtér. 37 5

— Jól bevezetett — nő által vezethető — üzletek eladók. Cim a kiadóhivatalban. 36 6

— Keresek rongált állapotban levő zongorát. Ajánlatokat „Rongált de nem ócska“ jellegre kérünk gyártmány megjelölésével LLOYD-EXPRESS Cluj, Str. Memorandului 24. 53 2 2

— Megnyilt Déván, Piața Unirii (főtér) 13 szám alatt Péntek Irma fényképészeti műterme. 42 3 3

— Öszülés ellen legjobb szer a hirneves „Carborin“ hajregulator, mely rövid használat után a hajnak eredeti színét visszaadja. Nem festék! Kapható: Erős Aladár gyógyszerárában, Déván 7-12 26

CHLORODONT FOGPASZTA, CHLORODONT FOGPOR, CHLORODONT-SZÁJVIZRIVONAT. 317 12 20

— Hirdetése eredményes lesz, ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandatervezetét LLOYD EXPRESS hirdetési irodától Cluj, Strada Memorandului 24. Hirdetések, noticok, közlemények a világ bármely lapjában eredeti tarifák szerint. 4

Szerkesztői üzenetek.

S. I. Déva. Kérdésére mai számunk egyik cikkében találja meg válaszunkat. Egyébként a módra nézve annyit mondhatunk még, hogy az átmenetet föltétlenül be kell tartani.

Fontos hirdetés.

Tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy a Schuleri szeszgyár részvénytársaság Orăștie nácionálizálva lett olyképp, hogy gyárának stb. üzleteinek felerészéig egy román csoporttal társult.

A miniszteri jóváhagyást megkaptuk aziránt, hogy üzleteinket kibővítsük, ezzel kapcsolatosan **betétekkel is foglalkozunk** (kamatozásra könyvecskével elhelyezett pénzeket fogadunk el).

A nálunk kamatra elhelyezett pénzzel saját magunk dolgozván a mi gyárunkban stb. üzleteinkben, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a nálunk kamatra elhelyezett pénzért nagyobb hasznot (kamatot) fizethetünk és pedig:

Fizetünk 16% oly összegekért, melyek legalább egy félévig maradnak nálunk letétben és egyhónapi felmondáshoz vannak kötve.

Fizetünk 18% oly összegekért, melyek legalább 1 évig maradnak letétben és 3 havi felmondást igényelnek.

Kivételesen fizetünk 19% hadi invalidusoknak, hadiárva'knak és hadiözvegyeknek, valamint kulturális intézményeknek.

A mi tiszta vagyonunk a 16 millió leit meghaladja és ezen vagyon legnagyobb része ingatlan vagyonból áll és pedig a gyár, 7 ház Orăștie, Petroșeni, Deva, Piski és Iliá városokban, melyek nagy depókra vannak berendezve, továbbá 250 hold birtok és végül áru stb. leltár. Pénzünk teljes biztonságban van. Legnagyobb titoktartást, valamint előzékeny szolgálatot biztosítunk. Cégünk több mint 60 éve áll fenn és így a n. é. közönség bizalmát kiérdemelte.

A mi a betétek kifizetését illeti, azokat következőképp fizetjük ki:

Akár milyen nagy összegeket is kifizetünk felmondás nélkül, ha pénztárunk állaga azt megengedi. Kisebb összegeket bármikor kifizetünk felmondás nélkül is.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes r.-t. szeszgyár
Orăștie.

56 1 2

Alkalmi vétel

Petroșeniiben évtizedek óta fenálló **fűszer- és vegyesáru üzlet** korlátolt italmérési engedéllyel, modern üzleti berendezéssel, 4 szobás elfoglalható lakással, fürdőszoba, konyha, kamara, veranda, 10 lónak való istállóval. Raktárhelyiség, pince, nagy udvar, a házban vízvezeték csatornázás. Kivándorlás miatt igen előnyös árban eladó. Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

59 1 3

Eladó Pujon (Hunyadmegye)

egy csinos uri lakás

áll 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, üveges veranda és kerttel, a főútcán, közel a vasuti állomáshoz. Érdeklődők forduljanak özv. BRÁZOVAY ZOLTÁNNÉHOZ, Pu.

55 1 1

Convocator.

Prin aceasta avem onoare a convoca acționarii întreprinderii „Catarina” fabrica de pâine și paste făinoase soc. pe acții din Deva la

adunarea generală extraordinară

care se va ținea la **29 Martie 1925 ora 11^{1/2} a. m.** în localul Casa de Păstrare s. p. a. Deva.

Diracțiunea întreprinderii „Catarina”, fabrica de pâine și paste făinoase s. p. a.

O B I E C T :

1. Urcarea capitalului.
2. Modificarea statutelor.
3. Intregirea consiliului de administrație.
4. Eventuale propuneri.

Conform art. 16 a statutelor: La adunarea generală extraordinară au drept de vot numai acei acționari, cari cel puțin cu 2 zile înainte de adunarea generală au depus acțiunile lor la Casa de Păstrare s. p. a. Deva.

58 1 1

Eladó ház

a piac közelében, amely áll 3 ház, istálló, szin, gazdasági udvar és nagy kertből. Egyik 3 szobás lakásba azonnal be lehet költözni. Értekezni lehet:

DANITY fodrászüzletében. 4 1-1

Kérje mindenütt a közismert

HORNIMAN angol teát.

Vezérképviselet és lerakat: 293 13 15
Ottó és Alfred Herzog București, Calea Văcărești No. 4.

ZSÁK

PONYVA

54 2-26

vétel, eladás,
kölcsönzés
ALBALA IZSÓ
TIMIȘOARA,
Piața Trăian No. 2.
(Kossuth-tér)
Telefon 60.

Husvétbőjtre

legtisztább kezelési étkezési

tökmagolaj és napraforgóolaj

kapható minden mennyiségben
a legolcsóbb napi áron az

ARADI OLAJIPAR RÉSZV.-TÁRS.-nál ARADON
Telefon: 135 és 407 Sürgőny cím: Olajipar
Rudolf Mosse 1188 38 6-

Háztelektulajdonos jó forgalmu
uticában üzletbérnek 3/4 évi előle-
ges lefizetése ellenében hajlandó

üzlethelyiségeket felépíteni.

Cim a kiadóhivatalban. 49 2-

Egy családi ház nagy kerttel és mellékkeliséggel eladó

Értekezhetni:

ROTTER FERENC NÉL, KALÁNBAN

21 4-

Ha itt hirdet, célt ér el!

Értesítés!

**F. évi március 23-tól április 10-ig
az összes szabott árakból**

10% engedményt adok

Zománcedény és konyha-
felszerelési cikkeimet tel-
jesen kiárusítom s azokat
eredeti gyári, beszerzési
árakon adom el. Ezenki-
vül alábbi reklámáron
kaphatók:

1 préselt vizes pohár 4 lei, 1 csiszolt
vizes pohár 5 lei, 1 csiszolt boros
pohár 3-80 lei, 1 csiszolt likőrös po-
hár 3-50 lei, 1 Tungram villany-
körte 32 lei, 1 karlsbadi porcellán
tányér 20 lei, 1 csésze allyal, festett
24 lei, 1 vizeskorsó 1 literes 23 lei,
1 fuy. sótartó 18 lei, 1 cukortartó 18 lei

Óriási választék

mindennemű étkező, teás, ká-
vés, moka és sendrviches
készletekben, boros, likőrös és
sörös garnitúrákban, Bern-
dorff alpaca árukban, kina-
ezüst, porcellán, üveg és ma-
jolika díszműárukban, képe-
retek, tükrök, függönykarni-
schok, villanyfelszerelési anya-
gokban, petroleum és villany
csillárókban.

Vendéglősök, kávéosok és ke-
reskedők külön árkedvezmény-
ben részesülnek!

B. GÁL üvegüzlete Déva

57 1 1